

KÖPEK GÖZÜNDE CALLIPHORA VOMİTORİA OLGUSU

Calliphora vomitoria in a dog eye

Erdoğan SAMŞAR¹
Necdet GÜZEL²
Zafer KARAER³
Nuri YAVRU⁴
Mehmet GÜRKAN⁵

Summary : In may 5th 1983 a male puppy in 5 days old with a slight ocular purulent discharge was brought to the clinics of the Veterinary Faculty of Ankara University, for treatment. The lid area was swollen and a purulent discharge was extruding through a small lid opening. The lid separation was performed with a blunt scissors. By this, the conjunctival and the corneal surface were exposed and two worms were found on the corneal surface. The worms were removed with forceps. Perforation and panophthalmia was seen in the cornea. The worms were identified as *Calliphora vomitoria*.

Özet : Beş Mayıs 1983 günü 5 günlük bir erkek köpek yavrusu gözündeki purulent akıntıdan şikayetle sağıtım için A. Ü. Veteriner Fakültesi Kliniğine getirildi. Köpek yavrusunun göz kapakları şişkin olup aralarındaki ufak bir açıklıktan irinli akıntı geliyordu. Göz kapakları makasla açıldı ve corneal yüzeyde bulunan iki adet kurt pensle alındı. Cornea'da perforasyon ve gözde panophthalmus tesbit edildi. Kurtların yapılan parazitolojik muayenesinde *Calliphora vomitoria* oldukları belirlendi.

Giriş

At, katır, merkep, sığır, koyun, kanatlı ve köpeklerin gözlerinde çeşitli parazitlere raslanabilmektedir. Bunların çoğu *Filaria* veya *Thelazia*'-

- (1) Prof. Dr., A. Ü. Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Ankara.
- (2) Doç. Dr., A. Ü. Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Ankara.
- (3) Yrd. Doç. Dr., A. Ü. Veteriner Fakültesi, Parazitoloji Anabilim Dalı, Ankara.
- (4) Yrd. Doç. Dr., S. Ü. Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Konya.
- (5) Araş. Gör. Dr., A. Ü. Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Ankara.

lardır. Köpeklerde seyrek olarak bu gruptan *Drofilaria immitis*, *Thelazia callipede*, *Thelazia californiensis* görülmektedir. Theliasiasis 1929 yılında ilk kez A.B.D. de görülmüş ve 1930 yılında da *Thelazia californiensis* olarak isimlendirilmiştir (1, 2, 3, 4).

Calliphora vomitoria, ilk kez 1758 yılında Linnaeus tarafından *Musca vomitoria* olarak adlandırılmıştır. Daha sonra da *Calliphora vomitoria* adı verilmiştir. Bu parazitin olgun şekli olan sinekler, yumurtlamak için temiz olmayan mezbaha, ahır gibi ortamları seçerler. Bu ortamda iki, üç gün içinde pupalar meydana gelir. Pupalardan da olgun sinekler oluşur. Larvalar ağız yoluyla alındığında intestinal miyazis'e neden olur. Buna pseudomiyazis'de denir. Parazitin insan ve hayvanlarda lacrimal ve nasal miyazis'e yol açtığı da bilinmektedir (5).

Bu olgunun tanıtılmasında amaç, hayvanlarda göz hastalıklarında parazitlerin de rol oynayabileceği ve bu açıdan da muayene yapılması gerektiğini vurgulamaktır.

Olgunun Tanımı

Çalışma materyalini göz kapakları henüz açılmayan 5 günlük bir köpek yavrusu oluşturdu. 5 Mayıs 1983 günü A. Ü. Veteriner Fakültesi Kliniğine, gözündeki purulent bir akıntudan şikayetle getirilen hayvanın muayenesinde göz kapaklarının şişkin ve arasından irinli bir akıntının geldiği tesbit edildi. Göz temizlenip, göz kapakları ensizyonla açıldı. Cornea üzerinde hareketli, 1 santimetre boyunda, beyaz renkli 2 adet kurt görülerek çıkartıldı (Resim 1). A. Ü. Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalında yapılan muayenede kurdun *Calliphora vomitoria* olduğu belirlendi. Parazit çıkartıldıktan sonra gözün muayenesinde, cornea'nın perfore olduğu ve gözde irinli bir yangının başladığı (panophthalmus) tesbit edildi.

Göz temizlendikten sonra bir hafta süre ile göze %3'lük asit borik kompresi ile lokal ve genel antibiyotik uygulaması yapıldı. Bu süre sonunda yangının geçtiği görüldü. Fakat göz, görme yeteneğini kaybetti ve atrofik olarak yerinde bırakıldı.

Tartışma ve Sonuç

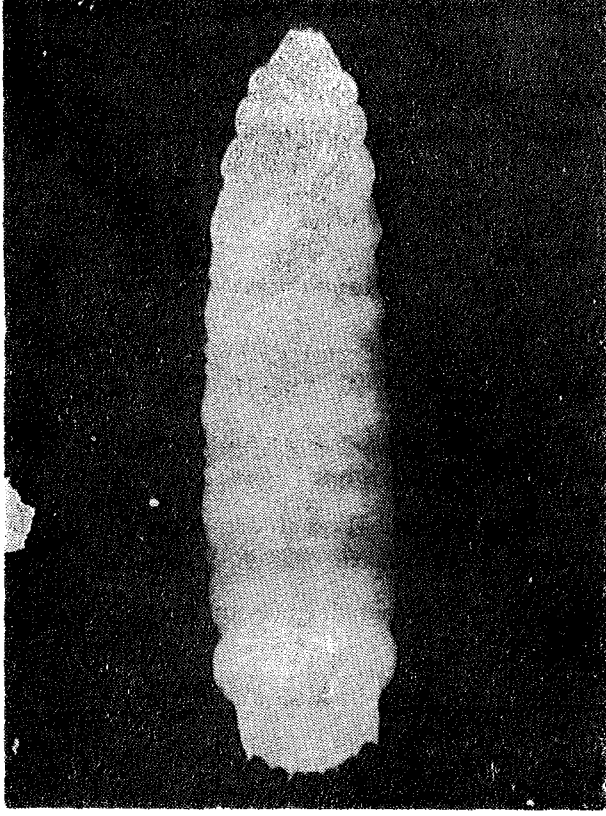
Calliphora vomitoria'nın yumurtalarını temiz olmayan yerlere bıraktığı bildirilmektedir (5). Böyle olmakla birlikte bu olguda, henüz gözleri açılmamış köpek yavrusunun göz kapakları altına bu parazitlerin nasıl geldiği kesin olarak tesbit edilemedi. Ancak büyük bir ihtimalle yu-

murtaların göz kapakları üzerine bırakıldığı düşünöldü. Buradaki yu-
murtalardan 1 gün veya daha kısa sürede larvaların çıktığı kabul edilir-
se, çıkan bu larvaların kendi hareketleri ile göz kapaklarının arasından
conjunctival boşluğa girmiş oldukları varsayılabilir. Böylece yaptıkları
irkilti sonu cornea'nın perforasyonuna ve gözün irinli yangısına (pa-
nophthalmus) neden olmuş olabilirler. Bunun sonucunda göz kapakları
arasından irinin sızması hasta sahibinin dikkatini çekmiştir.

Sonuç olarak; normalde göz içinde bulunmayan bir parazitin burada
görölmesi ve çeşitli bozukluklara yol açması, ilginç bir olgu olarak ka-
bul edilmiş ve meslektaşlara duyurulmak istenmiştir.

Kaynaklar

- 1 — Knopp, S. E., Bailey, R. B. and Bailey, D. E. (1961). Thelaziasis in
cat and dogs, J. A. V. M. A., 138, (10): 537 - 538.
- 2 — Magrene, W. G. (1971). «Canine Ophthalmology.» Second Edition,
Lea and Febiger, Philadelphia.
- 3 — Öktem, B. (1971). «Evcil Hayvanların Göz Hastalıkları.» 3. baskı,
A. Ü. Vet. Fak. Yayınları. No: 269, A. Ü. Basımevi, Ankara.
- 4 — Schauffler, A. F. (1966). Thelaziasis in Arizona, J. A. V. M. A., 149,
(5): 529 - 530.
- 5 — Zumpt, F. (1965). «Myasis in Man and Animals in The Old World.»
Butter Worths, London.

**Resim 1 : Köpek yavrusunun gözünden çıkartılan Calliphora vomitoria.
Calliphora vomitoria which was removed from the eye of the puppy.**